

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
6065-14

meddelat i Stockholm den 9 juni 2015

SÖKANDE

AA

Ombud: Advokat Stephane Pleijel
Advokatfirman NOVA AB
Box 55996
102 16 Stockholm

SAKEN

Resning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår ansökningen om resning.

Högsta förvaltningsdomstolen avslår yrkandet om ersättning för kostnader.

BAKGRUND

Skattemyndigheten i Stockholm beslutade den 19 december 2003 att höja AAs inkomst av tjänst med 20 000 000 kr för taxeringsåret 2002 och påföra honom skattetillägg med 40 procent av den inkomstkatt som belöpte på beloppet. Inkomsten avsåg en icke redovisad utbetalning från en kapitalförsäkring som ägdes av AAs arbetsgivare, Försäkringsbolaget Skandia. Utbetalningen hade den

Dok.Id 155063

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
6065-14

7 mars 2001 på AAs begäran skett till det av honom ägda bolaget Bamboo Ltd.

Länsrätten i Stockholms län beslutade den 27 juni 2007 att avslå AAs överklagande (mål nr 1099-04), varefter Kammarrätten i Stockholm avslog hans överklagande den 23 november 2010 (mål nr 5209-07). Högsta förvaltningsdomstolen beslutade den 10 maj 2011 att inte meddela prövningstillstånd (mål nr 752-11).

Åtal för grovt skattebrott väcktes mot AA den 24 november 2005. Åtalet avsåg att han i sin deklaration för inkomståret 2001 (taxeringsåret 2002) till Skattemyndigheten i Stockholm lämnat oriktig uppgift genom att underlåta att deklarerera inkomst om 20 000 000 kr från sin arbetsgivare Skandia. Stockholms tingsrätt ogillade åtalet i dom den 7 mars 2008 (mål nr B 31354-05), varefter Svea hovrätt fastställde tingsrättens dom den 1 juni 2009 (mål nr B 2923-08).

YRKANDEN M.M.

AA ansöker om resning och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska undanröja beslutet om skattetillägg. Han yrkar vidare ersättning för ombudskostnader med 8 750 kr avseende två timmars arbete.

Till stöd för sin ansökan anför AA bl.a. följande. Kammarrätten skulle rätteligen ha undanröjt beslutet att påföra honom skattetillägg då han redan blivit lagförd för den gärning som legat till grund för omprövningsbeslutet. Det finns inte någon laglig möjlighet att återställa den konventionsstridiga åtgärd som beslutet att väcka åtal mot honom innebar.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 37 b § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får resning beviljas i mål eller ärende om det på grund av något särskilt förhållande finns synnerliga skäl att pröva saken på nytt.

Av artikel 4.1 i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll framgår att ingen får lagföras eller straffas på nytt för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd.

Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2013 ref. 71 funnit att systemet med ansvar för skattebrott och påförande av skattetillägg i två olika förfaranden mot samma person inte är förenligt med tilläggsprotokollets förbud mot dubbel lagföring och dubbla straff, när förfarandena grundas på samma oriktiga uppgifter. Samma ställningstagande hade Högsta domstolen tidigare gjort i NJA 2013 s. 502. Avgörandena innebär att när en skattskyldig åtalats för skattebrott får beslut inte fattas om skattetillägg som grundas på samma oriktiga uppgifter som åtalet och vice versa (den s.k. lis pendens-principen). Denna ståndpunkt har motiverats med att förbudet i tilläggsprotokollet som svensk lag bör tillämpas på ett sätt som är förenligt med grundläggande nationella principer inte bara om res judicata utan också om lis pendens (NJA 2013 s. 502, p. 69-70).

Högsta förvaltningsdomstolen och Högsta domstolen har vidare funnit att det svenska systemet får anses ha blivit oförenligt med förbudet mot dubbel lagföring och dubbla straff i och med Europadomstolens avgörande i målet Zolotukhin mot Ryssland den 10 februari 2009, stor kammare (HFD 2014 ref. 35 och NJA 2013 s. 746, p. 32). Grund för resning har ansetts föreligga när ett förfarande som inletts i strid med förbudet – enligt lis pendens-principen – har avslutats efter detta datum.

Mål nr
6065-14

Europadomstolen har klargjort att när det ena av två samtidigt pågående förfaranden har avslutats genom ett slutligt avgörande måste det andra förfarandet avbrytas för att förbudet enligt artikel 4.1 i tilläggsprotokollet inte ska överträdas (den s.k. res judicata-principen, se bl.a. domstolens avgöranden den 20 maj 2014 i målen Häkkä mot Finland, Nykänen mot Finland och Glantz mot Finland). Domstolen har vidare framhållit att tilläggsprotokollet således inte förbjuder parallella förfaranden så länge inget av dem avslutats, men har även konstaterat att den i Sverige tillämpade lis pendens-principen erbjuder ett mera långtgående skydd än artikel 4.1 i tilläggsprotokollet (se bl.a. Europadomstolens avgöranden den 27 november 2014 i målet Lucky Dev mot Sverige, p. 60 och den 21 oktober 2014 i målet Henriksson mot Sverige, p. 40–45).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

AA har påförts skattetillägg för taxeringsåret 2002 avseende oredovisade inkomster om 20 000 000 kr. Samma oriktiga uppgifter har därefter lagts till grund för åtal om grovt skattebrott.

Förfarandet i brottmålet avslutades genom Svea hovrätts beslut den 1 juni 2009. Det skatterättsliga förfarandet avslutades genom att Högsta förvaltningsdomstolen den 10 maj 2011 beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Båda förfarandena pågick således efter den 10 februari 2009, då det svenska systemet för skattebrott och påförande av skattetillägg genom avgörandet i Zolotukhin-målet blev oförenligt med tilläggsprotokollets förbud mot dubbel lagföring och dubbla straff. Det får därmed anses stå klart att en överträdelse av förbudet har skett, oavsett om bedömningen görs med utgångspunkt från lis pendens- eller res judicata-principen. Eftersom båda förfarandena numera har avslutats finns dock inte någon pågående överträdelse som kan avbrytas (jfr HFD 2014 ref. 43).

Resningsinstitutet syftar till att ge domstolarna möjlighet att under vissa förutsättningar upphäva eller ändra ett materiellt oriktigt beslut trots att det har vunnit laga kraft. När det gäller överträdelser av tilläggsprotokollets förbud mot dubbel lagföring och dubbla straff har Högsta förvaltningsdomstolen och Högsta

BESLUT

Mål nr
6065-14

domstolen i flera fall beviljat resning för att möjliggöra att avgörandet i det rättsstridiga förfarandet undanröjs (se bl.a. HFD 2014 ref. 35 och NJA 2013 s. 746). När en ansökan om resning däremot avsett det förfarande som först inletts och som därmed enligt lis pendens-principen varit rättsenligt har ansökningen avslagits (se bl.a. HFD 2013 not. 77 och NJA 2013 s. 780).

I det nu aktuella fallet väcktes åtal först efter det att Skatteverket hade beslutat om skattetillägg. Eftersom åtalet därmed inte utgjorde hinder för den fortsatta skatteprocessen saknas skäl att angripa detta förfarande. Det finns därför inte grund för resning i målet om skattetillägg. AAs ansökan ska således avslås. För det fall Europakonventionens regel om tillgång till ett effektivt rättsmedel fordrar ytterligare prövning får den ske i annan ordning.

Vid denna utgång saknas skäl att bevilja AA ersättning för kostnader i Högsta förvaltningsdomstolen. Yrkandet härom ska därför avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Eskil Nord, Elisabeth Rynning, Inga-Lill Askersjö och Mahmut Baran.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Camilla Wernkvist.